

Kraje ČR

Cílová skupina:

4. - 5. třída ZŠ

Časová dotace:

90 min

Anotace

Lekce slouží pro poznání tvarů všech krajů v České republice. Žáci už by měli mít o krajích nějaké znalosti z výuky. Zopakují si názvy a polohu, připomenou si nejnámější zajímavosti jednotlivých krajů a díky vlastní kreativitě si zapamatují jejich tvary.

Cíl lekce

- Rozvoj obrazové představivosti
- Práce v týmu
- Prezentační dovednosti
- Osvojení si paměťových technik

Materiály

- Kartičky s obrázky
- Velká nástěnná mapa ČR
- Slepé mapy krajů
- Jednotlivé kraje
- Psací potřeby
- Pastelky

Osnova

- Úvodní aktivita – Kimova hra
- Evokace – vyplňování slepé mapy
- Uvědomění si – tvorba obrázků
- Reflexe – vyplňování slepé mapy

Průběh lekce

Úvodní aktivita - 10 minut

Na začátek si zahrajeme Kimovu hru: na připravených obrázcích jsou nejnámější místa a věci, které se pojí vždy s jedním krajem, např.:

Praha - Hrad, Středočeský - Karlštejn, Jihočeský - Holašovice, Plzeňský - pivo, Karlovarský - lázně, Ústecký - Říp, Liberecký - Ještěd, Královéhradecký - Prachovské skály, Pardubický - perník, Vysočina - brambory, Jihomoravský - Macocha, Olomoucký - tvarůžky, Zlínský - obuv, Moravskoslezský - uhlí). Po skončení hry debatujeme o obrázcích a bavíme se o jejich souvislosti s daným krajem.

Evokace - 15 minut

Žáci dostanou slepou mapu České republiky rozdělenou na kraje a snaží se jí samostatně vyplnit. Nenapovídáme, jde nám o to, abychom se dozvěděli, zda

kraje znají. Na konci si společně projdeme celou mapu (nejlépe u velké nástěnné mapy), ale nenecháme žáky, aby si do mapy dopisovali neznámé kraje - naopak, tato úvodní mapa nám skvěle poslouží pro porovnání pokroku v dané lekci.

Obr. - Slepá mapa po evokaci

Uvědomění - 60 minut

Žáci si zahrají hru na molekuly. Lektor říká náhodná čísla a žáci dělají skupinky čítající správný počet členů. Tato aktivita je vhodná k vytvoření náhodných pracovních skupin. Posledním číslem se snažíme vytvořit 14 skupin, což je počet krajů (případně 7 a každá skupina bude zpracovávat 2 kraje). Každá skupina dostane mapu jednoho kraje, v jejímž tvaru se snaží najít nějaký obrázek. Lektor s žáky průběžně konzultuje jejich nápady a žáci nakonec kraj vybarví podle svého uvážení. Hotové obrázky si navzájem jednotlivé skupinky představí a ukáží na velké mapě, kde kraj leží.

Jak si kraje zapamatovat? Ke každému obrázku se společně snažíme vymyslet co nejzajímavější až šokující větu nebo příběh, který spojí název kraje, jeho zajímavost a výsledný obrázek. Např.: Olomoucký kraj ztvárnili žáci jako lamu. Lama se dívá do Polska a smrdí, jako olomoucké tvarůžky. Karlovarský kraj vypadá jako šnek. Šnek se jmenuje Karel a bojí se, že ho uvaří v termální lázni. Pomocí takových připodobnění by si žáci měli lépe vybavit, jak který kraj vypadá, jak se jmenuje a co je pro něj typické.

Obr.- Kralovohradecký a Olomoucký kraj

Reflexe - 5 minut

Na závěr všechny kraje a vymyšlené příběhy ještě zopakujeme (necháme žáky, aby si společnou práci vše vybavili a dali dohromady).

Opět rozdáme slepou mapu krajů ČR, kam žáci doplňují kraje jako na začátku lekce. Jedná se vlastně o takový srovnávací test, na kterém bychom měli vidět zlepšení při vyplňování.

Obr. - Slepá mapa po reflexi

TIPY:

Kimovu hru hrajeme společně s žáky, čímž je motivujeme k lepším výsledkům.

S mladšími žáky nejprve probereme všechny obrázky z Kimovy hry.

Žáky můžeme v průběhu vyplňování slepé mapy uklidnit, že to není na známky.

Nechme žáky projevit svou kreativitu u vytváření obrázků, nekritizujme, chvalme.

Trvejme na používání pastelky - obrázky budou barevné a lépe zapamatovatelné. Po lekci si je mohou vystavit ve třídě.

Jednotlivé kraje můžeme rozdávat bez názvu a bez stanovené orientace. Která skupinka jako první uhodne, o jaký kraj se jedná, ta jej získá. Procvičí si prostorovou představivost.